

UCHWAŁA Nr IV/19/15
RADY MIEJSKIEJ WĄSOSZA
z dnia 12 lutego 2015 r.

**w sprawie : Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania
Narkomanii**

Na podstawie art.18 ust.2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2013 r. poz. 594 z późniejszymi zmianami) , art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (j.t. Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późniejszymi zmianami) oraz art.10 ust. 1, 2 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (j.t. Dz. U. z 2012 , poz. 124)

**Rada Miejska Wąsosza
uchwala co następuje :**

§ 1

Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla gminy Wąsosz na rok 2015 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Wąsosza

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

U z a s a d n i e n i e

Stosownie do zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, rady gmin corocznie uchwalają program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Alkoholizm stanowi istotne zagrożenie dla funkcjonowania społeczeństwa, dlatego też głównym celem i zadaniem programu jest zmniejszenie rozmiarów tych , które aktualnie występują oraz zwiększenie wszelkich działań do radzenia już z istniejącymi problemami.

Zadania gmin w związku z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii wprowadzają obowiązek uchwalenia programu przeciwdziałaniu narkomanii. Przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnym gminy.

sporz. M.M.

Wprowadzenie :

Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy uregulowane :

- w ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
- w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii

Kluczowym aktem prawnym, na podstawie którego prowadzona jest realizacja zadań wskazanych w ustawach jest gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii. Zadania ujęte w programie są inicjowane przez Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii w Wąsoszu , natomiast realizatorem programu jest Urząd Miejski Wąsosz.

Rozdział I

I. Problemy alkoholowe i narkomanii jako problem społeczny

Napoje alkoholowe należą do najpowszechniej spożywanych dóbr konsumpcyjnych a jego nadużywanie wiąże się z wieloma negatywnymi konsekwencjami. Są to nie tylko konsekwencje zdrowotne ale i też społeczne. Konsumpcja alkoholu ma istotny wpływ na zdrowie fizyczne, psychiczne oraz społeczne jednostek, rodzin i społeczności w regionie.

Bezpośrednie i pośrednie efekty nadmiernego spożywania napojów alkoholowych nie dotyczą już tylko wyłącznie osób nadużywających ale ludzi ich otaczających. Uzależnienie jest tylko jedną z możliwych konsekwencji używania alkoholu i w dodatku zwykle odroczone w czasie.

Alkohol to szczególnie rodzaj towaru, którego nadmierne spożycie doprowadza do uzależnienia, a to z kolei zwiększa ryzyko zachorowalności i umieralności. Zgodnie z obowiązującym w Polsce systemem diagnostycznym , Międzynarodową Klasyfikacją Chorób, Urazów i Przyczyn Zgonów uzależnienie od alkoholu identyfikowane jest jako zespół właściwości fizjologicznych, emocjonalnych i poznawczych, które pojawiają się w wyniku wieloletniego używania alkoholu. Uzależnienie od alkoholu jest postępującą i śmiertelną chorobą. Picie alkoholu powoduje ciągły wzrost występowania

wypadków drogowych, przemocy w rodzinie, popełnianie przestępstw. Koszty ekonomiczne picia alkoholu obciążają znacznie rodziny oraz społeczność w której żyją.

Większość osób uzależnionych, doświadczających licznych negatywnych konsekwencji swojego picia, próbuje samodzielnie poradzić sobie z problemem. Podstawową metodą leczenia osób uzależnionych od alkoholu jest psychoterapia grupowa i indywidualna, a także ruchu samopomocowego.

Według opinii specjalistów narkomania to stałe lub okresowe przyjmowanie bez zalecenia lekarza zarówno narkotyków jak i leków uspakajających, nasennych oraz innych środków odurzających, wyniku czego może powstać (lub powstała) zależność od nich.

Wśród młodzieży niestety funkcjonuje błędne przekonanie, że od narkotyków tzw. miękkich nie można się uzależnić. Tolerowanie przyjmowania nawet niewielkiej ilości narkotyku przez pewien czas powoduje, że ilość środków odurzających staje się niewystarczająca by osiągnąć stan dobrego samopoczucia lub stan euforii.

II. Diagnoza problemów alkoholowych i narkomanii w gminie

1. Dane ogólne

Na dzień 31.12.2014 r. miasto i gminę Wąsosz zamieszkiwało ogółem 7520 osób w tym w mieście 2834 . Liczba mieszkańców w stosunku do roku 2013 zmniejszyła się o kolejne 103 osoby a tendencja spadkowa zauważana jest od kilku lat. Miasto Wąsosz jest gminnym ośrodkiem w zakresie administracji, oświaty, kultury, służby zdrowia i sportu.

2. Oświata

Na terenie gminy Wąsosz zlokalizowane są 4 szkoły podstawowe, gimnazjum oraz jedno przedszkole, w których ogółem uczęszcza 964 dzieci.

W 2014 roku gmina Wąsosz już kolejny raz brała udział w Kampanii umowy „*Zachowaj Trzeźwy Umysł*”, i jest to ogólnopolska akcja podejmująca problem profilaktyki uzależnień wśród dzieci i młodzieży. Celem kampanii jest promowanie zdrowego stylu życia oraz atrakcyjnych dla dzieci i młodzieży zachowań prospołecznych jako alternatywy wobec wielu patologii, szczególnie picia alkoholu, zażywania narkotyków oraz stosowania przemocy.

Młodzież w zdecydowanej większości sięga po napoje alkoholowe przed uzyskaniem pełnoletności .

Każde picie alkoholu przez młodych ludzi może nieść ze sobą zagrożenie i ryzyko wystąpienia poważnych szkód zarówno zdrowotnych, emocjonalnych i rozwojowych. Młodzi ludzie pijący alkohol doznają tzw. strat bieżących tj. wypadki, bójki, problemy w szkole w rodzinie, a rolą rodziców, opiekunów, nauczycieli jest wczesne rozpoznawanie zagrożeń.

Problem narkomanii w środowisku uczniów szkół podstawowych na terenie miasta i gminy nie jest niepokojący nie mniej jednak należy w tym zakresie prowadzić szeroko zakrojone akcje i zajęcia profilaktyczne. Należy stwierdzić, że nie można lekceważyć problemu narkomanii w gimnazjum pomimo, że badania przeprowadzane w latach poprzednich wskazują na jego nieduży rozmiar. Celowym wydaje się prowadzenie długofalowych akcji i zadań uczących młodzież życia bez sztucznego poprawiania sobie nastroju. Propozycje włączenia się w zdrowy system reagowania, zdrowe życie na co dzień, podawanie młodzieży wzorów dobrego radosnego spędzania czasu bez używek, przynosi więcej efektów niż jednorazowe akcje propagandowe, na które młodzież rzadko zwraca uwagę.

Narkotyki są bardziej atrakcyjne wśród młodzieży aniżeli alkohol. Alkohol jest kojarzony z osobami dorosłymi, u których wyrządza on wiele szkód oraz w rodzinach tych osób. Natomiast młodzież postrzega narkotyki jako sposób na życie, bardziej atrakcyjny aniżeli z alkoholem. Narkotyki są zażywane przy okazji zabawy i od nich młodzi uzależniają udaną zabawę. W roku 2015 Gmina Wąsosz zamierza uczestniczyć w programach profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania narkomanii.

3. Bezrobocie

Z gminy Wąsosz wg stanu na dzień 31.12.2014 r. liczba bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Górze wyniosła **517 osób** a stopa bezrobocia dla powiatu górskiego na koniec listopada 2014 r. wynosiła **23,3 %**. Analizując dane statystyczne liczba bezrobotnych w gminie Wąsosz w porównaniu do grudnia roku 2013 zmniejszyła się o 116 osób, a stopa bezrobocia zmniejszyła się o 4% w porównaniu do roku poprzedniego. Trudna sytuacja na rynku pracy nadal powoduje, że wiele osób alkohol traktuje jako sposób radzenia sobie ze stresem związanym z utratą pracy lub jej długim brakiem. Sytuacja ta sprzyja pogłębianiu się różnego rodzaju dysfunkcji w sferze biologicznej i psychicznej co sprzyja poszerzaniu się obszarów dotkniętych ubóstwem. Problem ten dotyka coraz większej grupy bezrobotnych a co z kolei oznacza, że coraz bardziej zmniejsza się szansa na znalezienie pracy. Alkohol nadal jest też często główną przyczyną utraty już uzyskanego zatrudnienia a także powstawania wypadków w pracy.

4. Dane z Policji

Alkohol jest coraz częściej powodem awantur i przemocy w rodzinie, w wyniku czego wdrażana jest procedura „Niebieskich kart”. W roku 2014 - 7 rodzin objęto procedurą „Niebieskiej karty”. Problem przemocy nie występuje wyłącznie w rodzinach z problemami alkoholowymi. Prowadzone badania zwracają uwagę na fakt, że w rodzinach z problemem alkoholowym przemoc jest zjawiskiem stosunkowo częstym. Na zachowania agresywne

narazone są zarówno dzieci alkoholika, jak i inni domownicy. Alkohol zajmuje czołowe miejsce w popełnianych czynach, których skutkiem są odniesione urazy a także i śmierć na skutek wypadków drogowych, potrażeń pieszych, utonięć, pożarów.

Negatywne zdarzenia będące skutkiem spożywania alkoholu na terenie miasta i gminy Wąsosz za rok 2014 przedstawiają się następująco :

<i>Zanotowane zdarzenia</i>	<i>dane za rok 2013</i>	<i>dane za rok 2014</i>
Interwencje domowe (nadużywanie alkoholu)	71	37
Interwencje publiczne (na skutek nadużywania alkoholu)	90	78
Postępowania w sprawach znęcania się nad rodziną na skutek nadużywania alkoholu	8	4
Jazda w stanie nietrzeźwym – pojazdy mechaniczne, niemechaniczne	38	7
Czyny karalne dokonane przez nieletnich	12	0
Ilość nieletnich sprawców czynów karalnych	4	0
„ NIEBIESKA KARTA „	5	6
Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii art.62 ust. 1 (posiadanie środków odurzających lub substancji odurzających)	6	0

W porównaniu do roku 2013 w roku 2014 zmniejszyła się ilość interwencji publicznych z przyczyn nadużywania alkoholu . W roku 2014 nie zanotowano zdarzeń związanych z posiadaniem środków odurzających . Nadal niepokojące jest zjawisko przemocy w rodzinie , a także kierowanie pojazdami w stanie nietrzeźwości . W 80% przypadkach sprawcy przemocy są pod wpływem alkoholu a przemoc fizyczna i psychiczna wobec dzieci powoduje konsekwencje we wszystkich obszarach rozwojowych a zwłaszcza :

- zdrowia fizycznego
- zdrowia psychicznego
- rozwoju umysłowego
- umiejętności współżycia z innymi ludźmi

5. Informacje z Ośrodka Pomocy Społecznej

Jedną z dysfunkcji uprawniającą do świadczenia pomocy społecznej jest alkoholizm i narkomania a fakt bycia alkoholikiem nie dyskredytuje tej osoby do ubiegania się świadczenie. Następstwem nadużywania alkoholu jest ubóstwo a więc problem braku środków finansowych na bieżące funkcjonowanie jednostki ale przede wszystkim rodziny. Pomoc dla rodzin, w których występuje problem alkoholowy organizowana jest przez dofinansowanie dożywiania, wydawanie zleceń do zrealizowania zakupów w sklepach. Ośrodek

Pomocy Społecznej jest jednostką gdzie zgłaszają się potrzebujący. W roku 2014 z powodu trudnej sytuacji życiowej pomocą objęto ogółem 338 rodzin tj. 1054 osoby, a 247 rodzin otrzymało zasiłki celowe. Dzieci z rodzin o niskich dochodach korzystają z dożywiania. W roku 2014 akcją tą objęto 306 dzieci. Z zasiłków stałych stanowiących zadania zlecone gminie skorzystało w ubiegłym roku 29 rodzin. W porównaniu do roku 2013 liczba osób korzystających z pomocy OPS utrzymuje się na takim samym poziomie.

6. Pozostałe informacje

W roku 2014 Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na wniosek Policji, rodziny, Prokuratury prowadziła postępowanie w stosunku do 23 osób. Zgłaszającym się proponowana jest pomoc w formie udziału w terapii, umieszczenia w ośrodkach dla uzależnionych oraz pomoc prawną dla rodzin osób uzależnionych.

Na podstawie oświadczeń składanych przez podmioty dokonujące sprzedaży alkoholu na terenie miasta i gminy Wąsosz, **wysokość** sprzedanego alkoholu w roku 2014 wyniosła **4 390 507,35 zł** tj. o **305 202,82 zł** więcej w stosunku do sprzedaży z roku 2013.

Rodzaj alkoholu	2013	2014
do 4.5% i piwo	2 259 117,61 zł	2 376 000,37 zł
pow.4.5% do 18%	254 869,50 zł	287 916,46 zł
pow. 18%	1 571 317,42 zł	1 726 590,52 zł

Ustalona dla miasta i gminy liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych wynosi **50**.Liczba ta od roku 1993 nie zmienia się. Sprzedaż napojów alkoholowych na dzień 31 grudnia 2014 r. była prowadzona w **27** placówkach z tego w **22** sklepach oraz **5** lokalach gastronomicznych.

7. Osoby i instytucje przygotowane do rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii (stan zasobów)

Na terenie miasta funkcjonuje Punkt Konsultacyjny, który udziela pomocy terapeutycznej osobom uzależnionym od alkoholu i narkotyków. W gminie funkcjonuje ponadto:

- Świetlica środowiskowa
- Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Pedagogzy szkolni
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Wąsoszu
- Grupa terapeutyczna
- Punkt konsultacyjny przy OPS w Wąsoszu

W realizacji zadań gmina współpracuje z następującymi instytucjami:

- Powiatowe Centrum Pomocy rodzinie w Górze

- Komenda Powiatowa Policji w Górze
  - Rewir Dzielnicowych w Wąsoszu
  - Parafie Rzymsko-Katolickie z terenu gminy Wąsosz
  - Jednostki oświatowe na terenie gminy Wąsosz
  - Placówki służby zdrowia
- **Mapa problemów**
 Problem alkoholowy dotyka całą gminę. Pomimo zmniejszającego się bezrobocia niektóre osoby mają problem ze znalezieniem pracy lub z aktywizacją zawodową na rynku pracy.

8. Najważniejsze problemy do rozwiązania w roku 2015

- Utrzymanie świetlicy środowiskowej
- Utrzymanie grupy terapeutycznej
- Kontynuowanie pracy punktu konsultacyjnego ds. uzależnień
- Wzmożenie działań edukacyjnych na rzecz sprzedawców napojów alkoholowych.

Rozdział II

I. Cele programu

1. poprawa dostępności do leczenia odwykowego mieszkańców gminy,
2. wspieranie psychospołeczne i prawne rodzin w szczególności przed przemocą w rodzinie
3. prowadzenie działań profilaktycznych ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki szkolnej i rodzinnej,
4. współdziałanie merytoryczne i wspieranie finansowe instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych realizujących zadania gminne z zakresu rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii
5. zmniejszenie ilości przypadków naruszeń prawa ustanowionego w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz przeciwdziałania narkomanii.
6. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

II. Kategorie zadaniowe prowadzące do osiągnięcia wskazanych celów

1. *Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków oraz osób zagrożonych uzależnieniem*

realizacja przez :

- a) utrzymanie punktu konsultacyjnego – motywującego do podjęcia leczenia odwykowego

Ocena skuteczności zadania : analiza zgłoszeń do punktu i ilość mieszkańców gminy podejmujących leczenie

- b) utrzymanie grupy AA

Ocena skuteczności zadania : analiza zgłoszeń do punktu i ilość mieszkańców gminy podejmujących leczenie

- c) merytoryczne wsparcie działającej na terenie gminy:

- świetlica środowiskowa
- grupy terapeutycznej

Ocena skuteczności zadania: analiza i porównanie ilości osób uczestniczących w programach

2. *Udzielanie rodzinom, w których występuje problem alkoholowy i narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie :*

- a) usprawnienie prac związanych z postępowaniem wobec osób nadużywających alkohol i narkotyki

Ocena skuteczności zadania: analiza czasookresu trwania postępowania w gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Analiza ilości wniosków do sądu zakończonych ustanowieniem obowiązku leczenia.

- b) współpraca z biegłymi opiniującymi w zakresie uzależnienia od alkoholu i narkotyków.

Ocena skuteczności zadania: analiza okresów czasowych od skierowania do biegłego, do czasu wydania opinii. Analiza wniosków biegłego z wydanymi orzeczenia sądu.

- c) udzielanie pomocy prawnej osobom i rodzinom , w których występuje problem alkoholowy i narkotyków . Kierowanie osób potrzebujących :

- do Poradni Psychologicznej
- do Punktu konsultacyjnego ds. uzależnień
- współpraca z grupą wsparcia
- zaangażowanie radcy prawnego Urzędu Miejskiego

Ocena skuteczności zadania : Analiza osób zgłaszających się do punktu konsultacyjnego, badanie zakresu oferty pomocowej świadczonej przez ten punkt.

3. *prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej , edukacyjnej i szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowo rekreacyjnych , a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych, w przypadku przeciwdziałania narkomanii także działalność wychowawcza i zapobiegawcza.*

realizacja przez :

- a) realizacja na terenie placówek oświatowych programów profilaktycznych „ZACHOWAJ TRZEŹWY UMYSŁ” , „NOE 1”,
- b) realizacja programu profilaktycznego „Narkotyki – to mnie nie kręci”.
- edukacja poprzez pakiety informacyjne

Ocena skuteczności zadania : ocena efektów programów wykonana po ich zakończeniu.

- c) organizowanie minimum imprez lokalnych dla dzieci i młodzieży promujących głównie profilaktykę przeciwalkoholową i przeciwdziałania narkomanii głównie w środowisku wiejskim,
- d) działania lokalne ograniczające dostępność napojów alkoholowych oraz promujące alternatywne wykorzystywanie czasu wolnego przez całe rodziny,
- e) podjęcie działań informacyjnych i edukacyjnych skierowanych do sprzedających napoje alkoholowe ze szczególnym uwzględnieniem punktów usytuowanych na wsiach.

Ocena skuteczności zadania : ocena zainteresowania młodzieży imprezami, w trakcie których odstępuje się od skojarzeń związanych z promowaniem napojów alkoholowych i innych środków psychoaktywnych. Ocena podjętej współpracy i przyjęcia zaproponowanych działań przez sprzedających napoje alkoholowe.

- f) wdrażanie pozalekcyjnych zajęć sportowych do programów profilaktyki środowiskowej.

Ocena skuteczności zadania : ocena wpływu dodatkowych zajęć na atrakcyjność środowiskowych programów profilaktycznych.

4. *Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i problemów narkomanii*
realizacja przez :

- a) dofinansowanie instytucji realizujących poszczególne elementy programu

Ocena skuteczności zadania : monitorowanie i kontrola zleconych do realizacji zadań.

- b) współfinansowania i finansowanie organizacji pozarządowych i osób fizycznych realizujących gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii , w oparciu o przepisy ustawy o finansach publicznych, ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie.

Ocena skuteczności zadania : monitorowanie i kontrola zleconych do realizacji zadań.

5. *Podjęmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawie o przeciwdziałaniu narkomanii.*

realizacja poprzez:

- a) monitorowanie przestrzegania przepisów określonych w § 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi
  - b) **Ocena skuteczności zadania** : analiza materiałów sprawozdawczych z przebiegu programu z wnioskami.
- 6. *Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społeczne powstałych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.***
- 7. *Leczenie, rehabilitacja i reintegracja osób uzależnionych od narkotyków. Pomoc terapeutyczną prowadzi lekarz w punkcie konsultacyjnym ds. uzależnień. Punkt konsultacyjny udziela osobom uzależnionym wszelkiej pomocy związanej z uzyskiwaniem leczenia, rehabilitacji i reintegracji.***
- 8. *Pomoc osobom społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych a dotkniętych ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym.***

III. Zasady wynagradzania członków Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

1. za udział w posiedzeniu Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych :
- a) członkowie komisji otrzymują wynagrodzenie w wysokości **129.00 zł** brutto.
  - b) przewodniczący komisji otrzymuje wynagrodzenia w wysokości **270.00 zł** brutto.

IV. Zasady finansowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii

Dochody z opłat określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi wykorzystywane będą na realizację zadań wynikających z gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii z zastosowaniem ustawy o zamówieniach publicznych oraz ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.